

Oskar Karlin

Friluftshippie med passion för kartor

Han missar inte en bra is. Inte heller en bra orienteringsbana i skogen, eftersom kartor ligger honom särskilt varmt om hjärtat. Utemagasinet har träffat Oskar Karlin.

TEXT: JOHAN AUGUSTIN FOTO: HENRIK TRYGG

Att leta efter en bra is är ett äventyr för Oskar Karlin. Han ser varje ny skridskosäsong som "en ny upptäcktsfärd". Som när han för några år sedan i december åkte mellan de jämtländska sjöarna Ottsjön och Ånnsjön – ett litet äventyr som täckte sex mil på skridskor och tolv kilometer över fjället. Vanligtvis lägger sig isen vid olika tidpunkter men då hade töväder gjort att samtliga tio sjöar i området blivit åkbara.

– Alla isarna var spegelblanka samtidigt, säger Oskar och sätter på sig sina långfärdsskridskor.

Nu befinner vi oss i de sörmländska skogarna. Det är i mitten av januari. Termometern visar ett par minusgrader och områdets isar är inte optimala, men Oskar gillar äventyret som det innebär att hitta åkbara isar.

– De smälter och fryser på nytt – och då blir det kul igen, säger han och skrinner ut på Stavbofjärden, en smal vik med bräckt vatten söder om Järna.

Himlen är grå, det är helt vindstilla och från blandskogen intill hörs kraxandet från en ensam korp. Oskar åker fram till den markerade iskan- ten där det öppna vattnet tar vid. Han tar upp mobilen från jackan och rapporterar "väl åkbar is" på den ideella föreningen Skridskonätets hemsida som Oskar har varit med och utformat. – Jag kanske även ska skriva att vattnet smakade

Oskar Karlin

Ålder: 37 år (född 3 oktober 1978)

Bor: Kungsholmen i Stockholm. Letar lägenhet på Södermalm.

Familj: Mamma, pappa, äldre bror och äldre syster.

Gör: Utbildad grafisk formgivare. Frilansande kartograf och fotograf som gillar naturliga äventyr. Går Stockholms skridskoseglar- klubbs ledarutbildning.

Övrigt: Fick utmärkelsen "Årets karta" 2012, som var en del i Sveriges Nationalatlas, med inriktning på bergsbruk.

svinstia, utbrister han efter att tagit en munfull av det mörkbruna dyiga vattnet.

Stavbofjärden har länge brottats med övergödning från områdets lantbruk, och trots att pengar har satsats i olika projekt kvarstår problemet. En havsörn verkar dock obekymrad av den kväverika miljön och landar på isen ett par hundra meter bort. Oskar tar sats mot den med sina avsågade Skyllermarks blå – men kommer inte långt innan rovfågeln lyfter.

– Jag försöker ofta åka ikapp havsörnar, men det går inte så bra, skrattar han.

MÅNGA BOLLAR I LUFTEN

Han slår vant hål i istäcket som är "ungefär en decimeter tjockt" med piken. Det märks att Oskar är en van skridskoåkare som känner av isen, och han varnar oss i förväg när han känner sig osäker på den.

Trots att han har avverkat många mil på skridskor genom åren har han bara gått igenom en gång, och det skedde nyligen – mitt i centrala Stockholm.

– Jag åkte på Karlbergskanalen och snön som fallit under natten gjorde isen svårläst. Jag gled från bärig till obärig is och plötsligt kändes det som om en fallucka öppnade sig under mig.

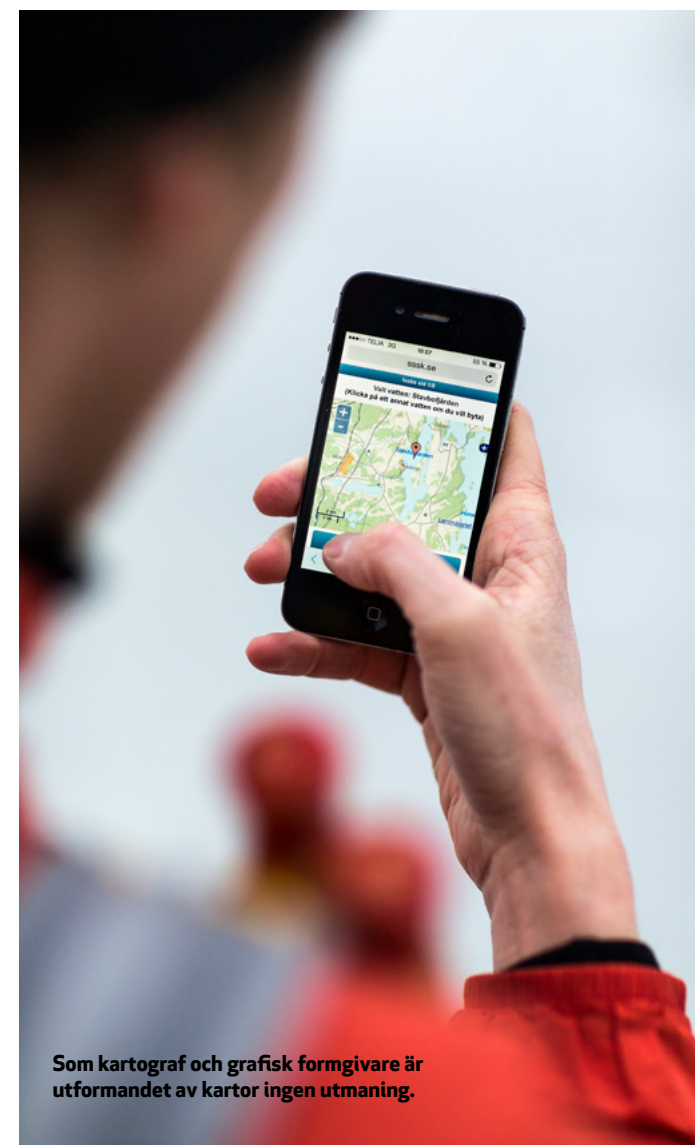
Men isen var tjock där han kom ifrån så han kunde snabbt häva sig upp igen. →

Oskar tar sig lätt och smidigt fram över isarna, utan tecken på trötthet.

Att hela tiden leta efter nya isar är en del av utmaningen med skridskoåkning enligt Oskar.

Som kartograf och grafisk formgivare är utformandet av kartor ingen utmaning.

Frihet och att vara i naturen väger tyngre än mycket pengar på banken, i alla fall om man heter Oskar Karlin.

Fascinationen för kartor har vuxit fram sedan Oskar som elvaåring började med orientering – ett intresse som fortsatte genom tonåren och som hållit i sig till vuxen ålder. Han beskriver känslan av att navigera genom naturen och att hitta kontrollerna som ”euforisk”.

– När man hittar en kontroll är det samma känsla som att göra mål i fotboll. Det går fort som fan så du måste vara skärpt i huvudet när du tolkar terrängen och kartbilden samtidigt, säger han.

Att rita och tolka kartor har funnits med hela livet – redan på lågstadiet ville han bli arkitekt, och han satt ofta hemma och ritade varuhus på rutade papper. På gymnasiet gick han naturvetenskaplig linje. Därefter jobbade han ett tag som webbdesigner innan han så småningom ”gled in” på olika jobb som kartograf. I dag är det hans största inkomstkälla med återkommande kunder som kartförlaget Calazo och myndigheten Lantmäteriet.

STORT NATURINTRESSE

Efter att snabbt ha kollat istäcket på närliggande Långsjön och kommit fram till att det är ”en sjö

” Jag försöker ofta åka ikapp havsörnar, men det går inte så bra.

utan is” kör vi vidare mot nästa sjö, i jakten på åkbar is. Oskar kollar oavbrutet områdets kartor på mobilen, och från bilen skymtar vi strax sjön Vällingen.

Trots att vi idag åker bil är det inget Oskar själv brukar göra. Han propagerar tydligt för att skridskoturer ska göras via kollektivtrafik. Till exempel att man åker buss till norra delen av Stockholms skärgård och sedan skinner in i medvind till en helt annan plats och åker hem.

Det har blivit otaliga nattäresor till Jämtland och Norrbotten med skridskorna i ryggsäcken.

– Jag vill hellre åka tåg än hoppa på ett flygplan eller dundra fram i bil i massor av mil.

Att sväva fram över frusna isar är inget nytt intresse för Oskar. Under lågstadiet spelade han hockey och han menar att han har hockeyn att tacka för att han haft lätt för att bli en duktig långfärdsskridskoåkare.

Föräldrarnas lantställe på Ornö i Stockholms södra skärgård fungerade som ett andra hem under uppväxten och det var i öns skogar som intresset för orientering växte fram. Något intresse av att bada i skärgården hade han dock aldrig, ”vattnet var för kallt”. Istället var det den frusna isen som då – liksom nu – lockade mest.

– Jag gillar framför allt att åka på skärgårdsisar, säger Oskar och förklarar att valet alltid faller på en ”salt is före en söt – om möjligheten finns”.

Naturen är en stor del av Oskars liv – året om. På somrarna fjällvandrar han ofta tillsammans med kompisar som delar intresset. Sareks nationalpark är favoritplatsen för fjällvandring och som vegetarian, med undantag för fisk, är det bättre att själv ansvara för maten.

– Jag torkar och lagar maten. Så får de andra diska, säger han och leder oss försiktigt fram över Vällingen.

Med sin 185 centimeter långa och 67 kilo lätta och seniga kropp är 37-åringen mycket spänstig och glider lätt fram över isen, trots att det bara är ett tunt lager av överis. Vi andra pikar oss försiktigt fram över isen och vid flera tillfällen går vi igenom till isen några centimeter under.

MÅSTE INTE VÄLJA SIDA

Skridskoåkning, fjällvandring och orientering. Ett gediget naturintresse, helt klart. Men allt är inte svart eller vitt i Oskars värld. 2002 åkte han till London och pluggade grafisk design i två år. Där blev festandet vardag, men samtidigt väcktes ett större intresse för musik och tillsammans med en kompis bildade han så småningom en DJ-duo som heter Fel. På deras blogg, felmusik.se, listas världens 90 bästa låtar på MP3.

Oskar tycker inte att man måste välja sida i livet, att man måste gilla antingen det ena eller det andra, men ibland kan det vara svårt för människor i hans omgivning att förstå hans synsätt.

– Jag har vissa kompisar som jag bara gör fri-luftsaktiviteter med och andra som jag bara går ut och festar med. Men de förstår oftast inte varför jag håller på med ”det andra”.

Utbildningen inom grafisk design har kommit väl till pass; Oskar har ett finger med i många hemsidor.

Orienteringsklubben Centrum OK, centrumok.se, startade han 2006 tillsammans med tre vänner och han har gjort klubbens hemsida på egen hand. Fokus ligger på vuxna löpare och vuxna nybörjare, istället för på elitorienterare och ungdomar, som ofta är fallet. Klubben, som Oskar är ordförande i, har en tydlig miljöprofil och satsar på kollektivtrafik. Han har även startat en skridskofalang inom Centrum OK.

Mest stolt är han nog ändå över sajten icefinder.se. En ny version, 3.0, ska med hjälp av infrarött ljus göra det lättare att se om skridskoisarna runt om i landet ligger eller inte.

– Jag ville göra ett verktyg åt mig själv, och då kunde jag lika väl göra en publik sida som alla kan ta del av.

Oskar är även involverad i många andra hem-

sidor och bloggar och har bland annat startat orienteringsbloggen kontrakurs.se och längdskidbloggen skidpepp.se. Han har designat Skridskonätets kartor och hemsida, skridsko.net, liksom Stockholms skridskoseglarklubbens hemsida, sssk.se. Dessutom ligger han bakom den namninsamling på cirka 3 000 underskrifter som är ett försök att stoppa massstarten inom längdskidåknigen.

LEVER I NUET

Han lever i nuet och planerar inte gärna för framtiden. Att skaffa familj kan han tänka sig, men då är ”ett stadigt förhållande steg ett”. Han har ett par seriösa förhållanden bakom sig, och för tillfället dejtar han en tjej. Men frihet är en av de viktigaste komponenterna i hans liv.

– Jag trivs bäst som frilans så länge det fungerar ekonomiskt. Jag är hellre pank med tid över, än tvärtom.

Att gå så långt som att kalla sig själv för hippie vill han inte göra – även om vissa likheter finns.

– Jag vill göra saker med glädje, helt klart. 🦋